

широкого спектру. Тому, не зважаючи на іноді дещо упереджене ставлення суспільства до бухгалтерського обліку, його важливість та значення для розвитку вітчизняного підприємницького сектору важко переоцінити, оскільки облік є невід'ємною частиною життя будь-якого суб'єкта господарювання.

В свою чергу, незважаючи на те, якою підсистемою бухгалтерського обліку продукуються та акумулюються обліково-звітні інформаційні ресурси, саме від їх повноти, достовірності та надійності, а також своєчасності отримання, залежить результативність прийнятих на їх основі рішень зацікавленими користувачами та подальша доля підприємства.

Отже, система облікового забезпечення здатна детермінувати сталий розвиток вітчизняного підприємництва, однак, лише за умов її грамотної організації, відповідності законодавчим вимогам, національним положенням (стандартам) бухгалтерського обліку чи міжнародним стандартам фінансової звітності, а також, що найважливіше – наявності висококваліфікованих спеціалістів у цій сфері. Оскільки у протилежному випадку бухгалтерський облік може стати засобом шахрайства, фальсифікації, злочинних дій, що в результаті можуть мати негативні наслідки як на рівні підприємства, так і на рівні держави у цілому.

І.А. Бігдан, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНІТОРИНГУ В СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Глибока затьожна фінансова криза в країні є загрозою фінансовій безпеці підприємств та фінансовій незалежності нашої держави. За результатами функціонування економіки протягом 9 місяців 2017 р. сума втрачених/знецінених фінансових ресурсів через збитки склала 659,8 млн.грн, що на 33,3% більше, ніж за аналогічний період 2016 р. Збільшилась на 5,8 в.п. і частка збиткових підприємств (30,9%). Функціонування економіки на 69,9% відбувалося за рахунок залучення позикового капіталу, що віддзеркалює фінансову напруженість і нестабільність державних фінансів та відсутність дієвої системи антикризового фінансового управління як на макро- так і макрорівнях.

Як комплекс управлінських дій запобігання, попередження та подолання фінансових криз або усунення їх негативних наслідків для підприємства антикризове фінансове управління передбачає організацію моніторингу – системи систематичного і безперервного спостереження шляхом збору, систематизації, аналізу інформації щодо чинників впливу зовнішнього і внутрішнього середовища, що обумовлюють стан фінансової системи підприємства та рівень його фінансової безпеки. Ефективність антикризового моніторингу визначається належним рівнем забезпечення менеджерів своєчасною, повною та достовірною інформацією про параметри фінансового стану підприємства та їх зміни під впливом дії різних чинників. Ваговим джерелом цієї інформації є облікові дані. В залежності від об'єктів спостереження (чистий грошовий потік, структура капіталу, фінансові зобов'язання щодо строків погашення, активи, витрати, ринкова вартість підприємства) та індикаторів кризового розвитку за кожним об'єктом спостереження, встановленої за ними періодичності спостереження, обраної методики аналізу облікова інформація є різноплановою за змістом, ступенем деталізації, формою представлення тощо. Основним джерелом даних для виявлення ранніх симптомів передкризового фінансового стану є фінансова звітність підприємства. Разом з тим, для оцінки окремих ознак кризових явищ та параметрів фінансового стану (сума дебіторської заборгованості за термінами погашення, наявність сумнівної заборгованості, синхронність вхідних грошових потоків, рівень змінних поточних витрат) показників фінансової звітності недостатньо, отже, використовуються реєстри синтетичного та аналітичного обліку. Періодичність спостереження за індикаторами кризового розвитку встановлюється зазвичай щоквартально або помісячно та залежить від динаміки чинників зовнішнього фінансового середовища.

Серед вимог, що висувуються до облікової інформації в системі антикризового моніторингу, є достатність інформації для моделювання розвитку підприємства; вірогідність та порівняність інформації, що дає змогу забезпечити результати, наближені до реальних. Разом з тим, існує ймовірність викривлення параметрів оцінки фінансового стану та прийняття на їх основі невірних управлінських рішень через діючу методологію та практику обчислення показників, суб'єктивність облікових оцінок, застосовувану на кожному підприємстві облікову політику. Оскільки фінансова звітність, як основне джерело вихідної інформації для моніторингу, сформована за принципом історичної вартості, не відповідає сучасним потребам менеджерів в прийнятті рішень з управління фінансовим станом, актуальним на сьогодні є

впровадження в рамках управлінського обліку якісно нових складових облікового забезпечення: 1) окремий робочий план рахунків управлінського обліку; 2) обліково-контрольні точки – економічні ситуації; 3) реєстр фінансово-господарських операцій; 4) системи оцінок; 5) облікові агрегати і мегарахунки; 6) агреговані проводки за мегарахунками; 7) похідні балансові звіти; 8) алгоритм (технологія) відображення даних в похідних балансових звітах.

Основним джерелом інформації для антикризового моніторингу слугують похідні балансові звіти, які отримують шляхом проведених корегувань традиційного балансу (коригувальний) за даними, виявленими в процесі перевірки внутрішніми або зовнішніми аудиторами, та моніторингових операцій з діючими та очікуваними ризиками (ризикового стану). Інформація похідних балансових звітів надає можливість визначити обсяг чистих активів, який характеризує рівень фінансового стану підприємства (попередня його оцінка). Порівняння даних корегувального похідного балансу з традиційним дасть оцінку зміні фінансового стану підприємства, але вона не враховує наявні та очікувані ризики. Отже, реальну оцінку фінансового стану підприємства нададуть результати порівняння похідного ризикового балансу з корегувальним.

Отримання нової облікової інформації шляхом складання похідного балансового звіту дозволяє здійснювати у реальному часі моніторинг різних фінансових ситуацій, як окрему оцінку майнового стану, ризиків, поточної платоспроможності, так і оцінку фінансового стану підприємства в цілому – в ринкових (справедливих) цінах.

В.М. Білявський, канд. екон. наук, доц. (НАУ, Київ)

К.В. Богач, студ. ФЕБА, (НАУ, Київ)

УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Функціонування колективу неможливе без зіткнення інтересів, ідей, цілей та життєвих позицій, як працівників, так і менеджменту підприємства. Тому, для останніх, необхідно вміти адаптуватись до змін в бізнес-середовищі та пристосовуватись до конфліктів в середині колективу підприємства.

Оскільки створення сприятливого середовища для роботи